

Атлаські гори Африки

Довжина: 2400 км

Найвища точка: 4167 м

Найвища точка: Джебель-Тубкаль

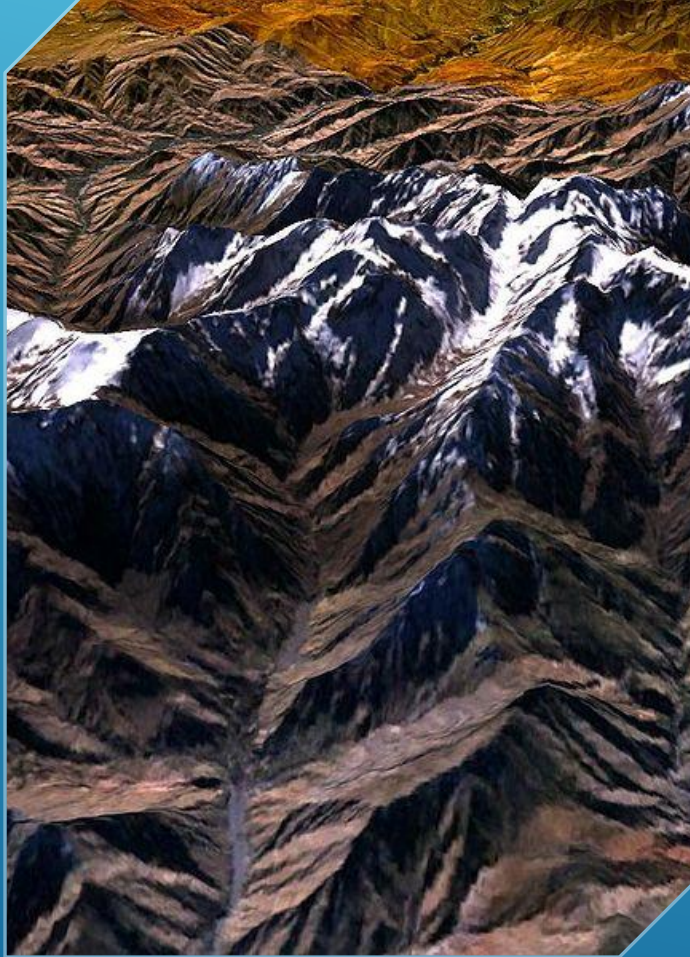
Складаються з 3х хребтів: Тель-Атлас (Високий Атлас), Середній Атлас і Сахарський Атлас.

**Три природні області
Атлаських гір**

**південна з тропічними
пустельними ландшафтами
сахарського типу.**

**перехідна з субтропічними
континентальними**

**північна з субтропічними
середземноморськими
ландшафтними комплексами**

ПЕРЕХІДНА ПРИРОДНА ОБЛАСТЬ -ВИСОКІ ПЛАТО ШОТТІВ

Між Телль-Атласом і Високим Атласом, в якому знаходиться найвища вершина Атласу - гора Тубкаль (4165 м) та Сахарським Атласом і Антиатласом знаходиться перехідна природна область -Високі плато шоттів, в улоговинах (шоттах) яких розміщені солоні озера - себхи. Ці плато більше схожі на засушливі аридні ландшафти Сахари, незважаючи на те, що знаходяться в субтропічному континентальному типі клімату. Всі хребти Атласу характеризуються як сейсмічне активні, бо майже щороку бувають землетруси, які іноді (Агадирське в 1960 р.) приводили до численних жертв та руйнувань.

ТИПИ СУБТРОПІЧНОГО КЛІМАТУ

Середземноморський та континентальний, а на півдні переважає тропічний пустельний. Взимку західні вітри несуть вологу з Атлантики. Максимум опадів (до 1000 мм на рік) отримують навітряні схили хребта Ер-Ріф.

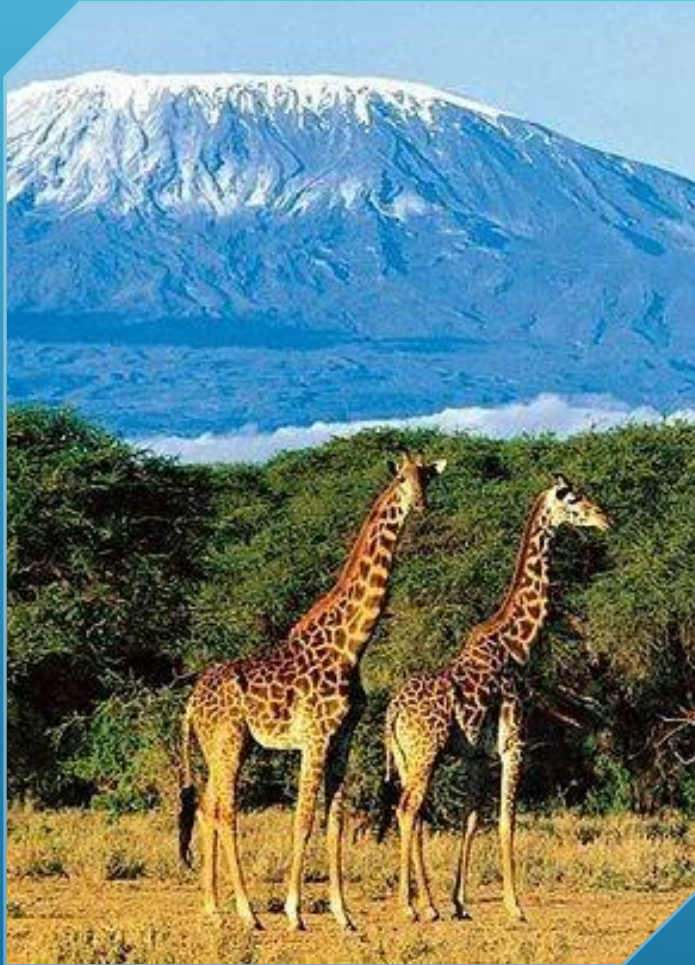
Середньомісячні температури зими в горах $+4...+8^{\circ}$, а на узбережжі $+10...+13^{\circ}$, проте майже щороку бувають короткочасні похолодання.

В результаті вторгнення континентального помірного повітря випадає сніг, який тримається 2-3 тижні на висотах до 1500 м. Вище сніг тримається 2-3 місяці. Влітку панує тропічне морське повітря, яке приходить з північно-західними, північними та північно-східними вітрами, що відтікають по східній периферії Азорського максимуму. Але низхідні потоки повітря виключають можливість випадання опадів - панує суха, хоча і не дуже жарка погода з температурами $+25...+27^{\circ}$. Іноді з Сахари дмуть дуже гарячі і сухі вітри (сірокко), які прориваються на північ долинами річок.

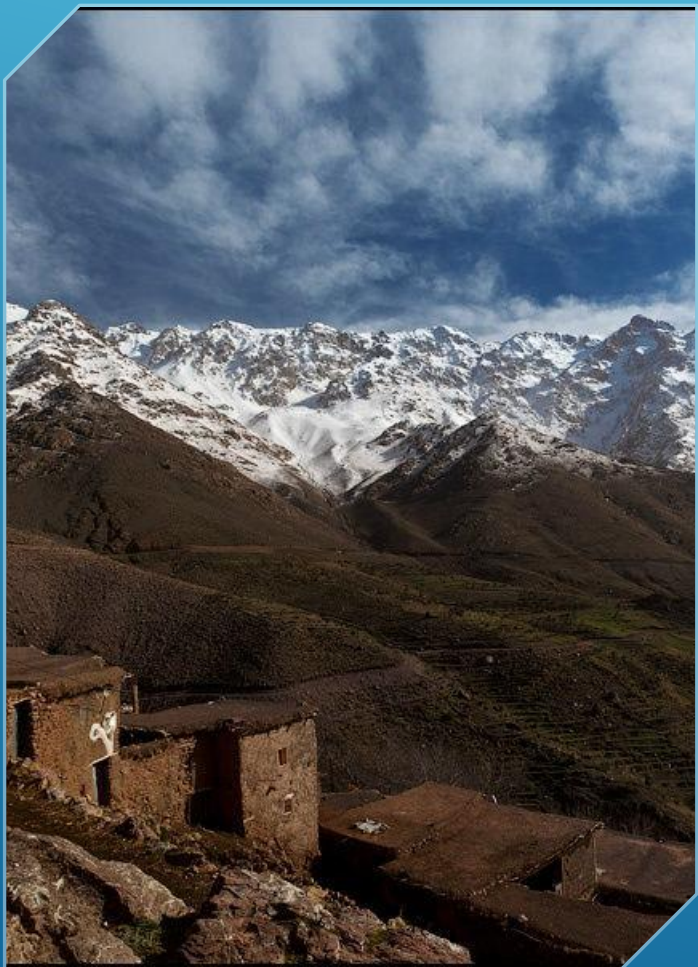
РОСЛИННІСТЬ БІЛЯ ГІР

Рівнина узбережжя та нижні частини схилів до 500 м вкриті маквісом - вторинними формаціями ксерофітної рослинності із мирту, дроку, олеандру, суничних та оливкових дерев, коркового та кам'яного дуба на коричневих ґрунтах. Зустрічаються гаї карликової пальми хамеропс. До 1300 м збереглися ліси із вічнозеленого коркового дуба, котрі мають промислове значення. Достатня кількість вологи із Атлантики створює для цих дерев оптимальні умови й через 6-8 років із коркових дубів знімають кору із найкращим у світі корком. Вище (до 2000 м) ростуть змішані ліси із вічнозеленим кам'яним дубом, листопадним лузітанським дубом та хвойними (головним чином атлаським кедром). До 2500-3000 м переважають хвойні ліси із атласького кедрові, який має цінну деревину. Проте в підліску тут поширені бореальні види дерев - клен, каштан, дика груша, тис, барбарис, дикий виноград, ліана ломонос тощо, тому переважають змішані ліси. Закінчується лісова зона заростями ялівцю, котрі вище 3000 м змінюються гірсько-степовою рослинністю (в улоговинах). Інша зональність підвітряних схилів - східних та південних.

ТВАРИННИЙ СВІТ

Тваринний світ Атласу поєднав у собі європейські та африканські види . Тут багато гризунів (зайців , тушканчиків) та трав'яїдних даманів . З хижаків поширені шакали , вівери , дикі коти та гієни . З мавп зустрічається безхвостий макак . Багато ящірок , плазунів (гадюко) . Особливої шкоди населенню завдає сарана , періодичні напади якої із півдня та одразу ж знищують посіви сільськогосподарських культур й молоді лісонасадження

МІФІЧНА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ АТЛАСЬКИХ ГІР

Давньогрецькі легенди і поеми Гомера (між XII і VII ст. До н. е.) донесли до наших днів історію великого титана Атласа. Вважалося, що мешкає він на край ньому заході, за який греки в той час могли приймати африканське узбережжя, і володіє величезною силою такою, що її вистачає, щоб підтримувати стовпи, що відокремлюють небесне склепіння від землі (саме так уявляли собі наші далекі предки місце і вид землі в космосі). Він був пов'язаний з океаном і вважався морським титаном підступним і непокірним. Але й на нього знайшла управа: Атлас, якого в деяких переказах також іменували африканським царем, мав необережність відмовити в гостинності легендарному грецькому герою Персею. А Персей на той момент вже був власником чарівної голови Горгони Медузи, яка звертала будь-якого, хто вглянув на неї в камінь. Розсерджений поведінкою Атласу Персей показав титану злочасну голову Медузи і звернув його в африканську гору Атлас. Міфи міфами, але на північному заході Африки, де нібито мешкав Атлас, розташований протяжний хребет Атлаські гори.

ЦІКАВІ ФАКТИ

- 1) Навіть у найсильнішу спеку, що доходить до 40 С, місцевих жителів можна побачити в теплих куртках та вязаних шапках з шматком картону замість козирка. В жаркому і сухому кліматі теплий одяг корисна не менше, ніж на холоді.
- 2) Можливо, в Північній Африці аж до кінця ХІХ в. існував ведмідь. Атласський бурий ведмідь якраз мешкав в ареалі Атлаських гір і районах, нині перетворилися на частину пустелі Сахари, про що говорять викопні останки. У одному з сіл Атлаських гір знаходилася перша знімальна площадка фільму Принц Персії: піски часу. Щоб пристосуватися зніматися на висоті більше 4000 м, акторам довелося акліматизуватися.
- 3) У Атлаських горах водиться дивовижний метелик павлиноглазка атлас, чий розмах крил може досягати 30 см, через що здалеку її часом приймають за пtiцю. Своїх ворогів вона відлякує специфічної забарвленням: край переднього крила зігнутий і пофарбований таким чином, що нагадує голову змії.
- 4) Для допомоги в випасі худоби та для охорони особистого майна бербери Атлаських гір сотнями років використовують місцеву породу собак Атлаські вівчарку, або Аїді. Цих помічників людини в різних частинах країни називають по-різному: Аїді в Марокко, Кабільських собаками і шауїа в Алжирі.